

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Філософський факультет

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української культури

Освітня програма «Німецька мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української культури

Викладач (-і)	Геник Любов Ярославівна
Контактний телефон викладача	0972060281
E-mail викладача	genyk-sas@ukr.net
Формат дисципліни	нормативний курс
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	502 ауд., гуманітарному корпус, вівторок, четвер
2. Анотація до курсу	
<p>Історія української культури – дисципліна, яка формує ідентичність і національну самоповагу, адже історія культури концентрує у собі такі взаємопов'язані речі, як національна мова, традиції та історична пам'ять. Вводячи студента у світ української культури з її основними науковими проблемами і дискурсами, автор намагається представити головні історичні віхи, викладає процес становлення усіх напрямів розвитку культури, простежили процес формування національнокультурних цінностей, поширення нових стилів мистецтва, констатовано зв'язок часів через збереження і розвиток культурних традицій у контексті сучасного культурологічного підходу до культури України як комплексної системи. Автор прагне розглядати історію української культури крізь призму трьох основних проблем: творення певного типу суспільства – умовно кажучи, певної цивілізації; системи спільних цінностей – матеріальних, духовних; та розвитку менталітету історичної людини тобто ідеології. Увагу приділено також з'ясуванню низки теоретичних питань щодо сутності культури, її структури, взаємозв'язку з економічними, політичними та іншими суспільними процесами, співвідношенню загальнолюдських та національних культурних цінностей, традиціям та новаціям у культурі тощо. Розглядаються й проблеми збереження національних культурних традицій в народному середовищі, що власне і зробило можливим українське культурне відродження і появу незалежної української держави у ХХ ст.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета викладання дисципліни <i>«Історія української культури»</i> полягає в тому, щоб студенти досягли рівня свідомості старої вірменської цивілізації, в якій «вважається великою ганьбою і соромом для родини, якщо син або дочка не знають історії і культури свого народу»</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Студенти повинні <i>знати</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історію етногенезу українців; - особливості ментальності українців; - основні етапи розвитку української культури; - складові української культури; <p><i>вміти</i> :</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основі теоретичних мистецтвознавчих, культурологічних, філософсько-естетичних знань аналізувати архітектурні споруди за їх надійністю, красою і призначенням, твори літератури, кіно, театру, образотворчого, декоративно-ужиткового й музичного мистецтва та їх особливості; - складові культури тої чи іншої епохи та їх відмінності у різні історичні епохи; - розрізняти етногенез українців від етногенезу інших народів на території України; 	

- розрізняти ментальність і світогляд українців та інших народів і враховувати їх у своїй практичній діяльності;
- розрізняти правову і етичну культуру;
- розрізняти художню і документальну літературу;
- відрізняти світові релігії за їх морально-етичними релігійними кодексами та вченням про ближнього та їх вплив на світогляд народів;
- виконувати різні форми практичних робіт (робити таблиці, схеми, словники, переклад основних понять, аналізувати твори музичного чи образотворчого мистецтва, кінофільми, предмети декоративно - ужиткового мистецтва);
- вміти правильно поводитися (за правилами міжнародного етикету), використовувати набуті знання для об'єктів і світової культури (можливо іноземною мовою).

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальності	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	035 Філологія	1	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Наука і навчальна дисципліна історія української культури: предмет і завдання вивчення курсу, її витoki, типи та етапи розвитку. Етногенез українського народу.	Лекція	1. Культурологія: Навч. посіб. для студ. вчз / Упоряд: О. І. Погорілий, М. А. Собуцький. – 2-е вид. – К.: Вид дім “ Києво-Могилянська академія”, 2006. – 320с. 2. Матвеева Л. Л. Культурологія: курс лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с.	2	5+5б	4 міс.
Ментальність українців.	Лекція	3. Саннікова Л. П. Свята Мова Творця і Звичаї Народу: етнофеноменологія староукраїнської культури. – К.: Арата, 2005. – 776с. 236с. іл., 29 схем.	2	10 б	4 міс.
Історія культури первісного суспільства, давня культура України, кочові народи на території України та їх культура.	Лекція	4. Чмихов М. О. та ін. Археологія та стародавня історія України: Курс лекцій. - К.: Либідь, 1992. - 376с.	2		4 міс.

<p>Історія розвитку культури за часів Середньовіччя в Київській Русі та Галицько-Волинській державі</p>	<p>Сем. зан.</p>	<p><i>Ковальчук.</i> – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2010. – 180с. 13. Лесин В.М. Літературознавчі терміни. - К.: Радянська школа, 1985. – 252с. 14. Фролова К.П. Цікаве літературознавство. К.: Освіта, 1991. 192с. (С.132-190). 15. Schneider A. A history of western art. – Melbourne-Oxford: Brown & Benchmark Publishers, 1994. – 512р. 16. Пальм Н. Д. Історія української культури : навчальний посібник / Н. Д. Пальм, Т. Є. Гетало. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 296 с. 17. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тєвікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 274 с. 18. 4.Кордон М. В. Українська та заруб. культура: Підр.. 3-те вид.. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 584 с. 19. Плачинда С. Міфи давньої України. К., 2015. 20. Калакура Я.С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. Калакура, О.Рафальський, М.Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2015. – 496 с. 21. Nateman, David S. Introduction to Art. – New York, 1994. – 344р. 22. Борисевич Л. В., Соловей А. М. ТЕОРІЯ КУЛЬТУРИ: словник понять та термінів. – Івано-</p>	<p>2</p>	<p>5</p>	<p>4 міс.</p>
<p>Українська культура польсько-литовської доби XIV-XVII ст. Епоха Відродження. Українська культура доби бароко і Просвітництва (друга половина XVII-XVIII ст.ст.). Козацьке бароко.</p>	<p>Сем. зан. Лекція</p>	<p>17. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тєвікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 274 с. 18. 4.Кордон М. В. Українська та заруб. культура: Підр.. 3-те вид.. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 584 с. 19. Плачинда С. Міфи давньої України. К., 2015. 20. Калакура Я.С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. Калакура, О.Рафальський, М.Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2015. – 496 с. 21. Nateman, David S. Introduction to Art. – New York, 1994. – 344р. 22. Борисевич Л. В., Соловей А. М. ТЕОРІЯ КУЛЬТУРИ: словник понять та термінів. – Івано-</p>	<p>4 4</p>	<p>5</p>	<p>4 міс.</p>
<p>Українська культура XIX ст. Формування національної самосвідомості.</p>	<p>Сем. зан.</p>	<p>17. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тєвікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 274 с. 18. 4.Кордон М. В. Українська та заруб. культура: Підр.. 3-те вид.. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 584 с. 19. Плачинда С. Міфи давньої України. К., 2015. 20. Калакура Я.С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. Калакура, О.Рафальський, М.Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2015. – 496 с. 21. Nateman, David S. Introduction to Art. – New York, 1994. – 344р. 22. Борисевич Л. В., Соловей А. М. ТЕОРІЯ КУЛЬТУРИ: словник понять та термінів. – Івано-</p>	<p>4</p>	<p>5</p>	<p>4 міс.</p>
<p>Культура і побут населення України. Світогляд українців</p>	<p>Сам. роб. оформл. таблиці.</p>	<p>17. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тєвікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 274 с. 18. 4.Кордон М. В. Українська та заруб. культура: Підр.. 3-те вид.. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 584 с. 19. Плачинда С. Міфи давньої України. К., 2015. 20. Калакура Я.С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. Калакура, О.Рафальський, М.Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2015. – 496 с. 21. Nateman, David S. Introduction to Art. – New York, 1994. – 344р. 22. Борисевич Л. В., Соловей А. М. ТЕОРІЯ КУЛЬТУРИ: словник понять та термінів. – Івано-</p>	<p>2</p>	<p>306</p>	<p>4 міс.</p>
<p>Українська культура XX-XXI ст.ст. Сучасна українська культура в контексті європейської цивілізації.</p>	<p>лекція</p>	<p>17. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тєвікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 274 с. 18. 4.Кордон М. В. Українська та заруб. культура: Підр.. 3-те вид.. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 584 с. 19. Плачинда С. Міфи давньої України. К., 2015. 20. Калакура Я.С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. Калакура, О.Рафальський, М.Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2015. – 496 с. 21. Nateman, David S. Introduction to Art. – New York, 1994. – 344р. 22. Борисевич Л. В., Соловей А. М. ТЕОРІЯ КУЛЬТУРИ: словник понять та термінів. – Івано-</p>	<p>2</p>	<p>5</p>	<p>1 міс.</p>
<p>Українська культура на переході століть: кінець XIX – поч. XX ст.</p>	<p>сем. занят</p>	<p>17. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тєвікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 274 с. 18. 4.Кордон М. В. Українська та заруб. культура: Підр.. 3-те вид.. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 584 с. 19. Плачинда С. Міфи давньої України. К., 2015. 20. Калакура Я.С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. Калакура, О.Рафальський, М.Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2015. – 496 с. 21. Nateman, David S. Introduction to Art. – New York, 1994. – 344р. 22. Борисевич Л. В., Соловей А. М. ТЕОРІЯ КУЛЬТУРИ: словник понять та термінів. – Івано-</p>	<p>5</p>	<p>5</p>	<p>4 міс.</p>
<p>Знання словника</p>	<p>У вигля</p>	<p>17. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тєвікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 274 с. 18. 4.Кордон М. В. Українська та заруб. культура: Підр.. 3-те вид.. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 584 с. 19. Плачинда С. Міфи давньої України. К., 2015. 20. Калакура Я.С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. Калакура, О.Рафальський, М.Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2015. – 496 с. 21. Nateman, David S. Introduction to Art. – New York, 1994. – 344р. 22. Борисевич Л. В., Соловей А. М. ТЕОРІЯ КУЛЬТУРИ: словник понять та термінів. – Івано-</p>	<p>2</p>	<p>15 б</p>	<p></p>

Залік	ді тесту вання пись мові тести	Франківськ, 2012. – 50с. 23. Генік Л. Я. Теорія мистецтва. – Івано-Франківськ, 2016. – 86с. 24. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с.	2	20 б	4 міс.
6. Система Загальна система оцінювання курсу		Оцінювання курсу Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 50 балів відводиться на роботу на семінарських заняттях (максимум 25 балів), або написання контрольної роботи (максимум 10 балів), або тести (на знання культурологічних термінів) – максимум 15 балів, захист презентацій або переклад обраної студентами теми (30 балів). «Решта» 30 балів – це залікове тестування складене на основі, передусім, лекційних занять (20б), сам ост роб студ. 5+5; 10; 5+5 .			
Вимоги до письмової роботи	Напередодні письмової (контрольної) роботи (подається 5 запитань) студенти отримують заготовки на самостійну роботу – уміщується глосарій, Окремі завдання із пропонованих потрапляють студентам під час написання письмової роботи. Крім конкретних питань-тестів пропонуються також одне запитання на мислення розлоге.				
Семінарські заняття	Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати вміння аналізувати мистецький об'єкт, виставу або музичний твір, публічних виступів, умінню проводити дискусії на актуальні теми з історії української культури, займати чітку громадянську позицію				
Умови допуску до підсумкового контролю	Для допуску до підсумкового контролю (заліку) студент мусить захистити тему вибрану для перекладу (твір або таблицю) з обраної теми на відмінну/добру/задовільну оцінку – мінімум 10 б балів; отримати мінімальний задовільний бал за колоквиум – мінімум 5 балів, отримати мінімальний задовільний бал за написання контрольної роботи – мінімум 5 балів, а також засвоїти матеріали семінарських занять – мінімум 10 балів. Мінімальний сумарний бал для допуску до підсумкового контролю з дисципліни – 25 балів.				
7. Політика курсу					
Політика курсу «Історія української культури» передбачає Perezдачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізньєнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття / невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат або перекласти розповідь про обект, написати колоквиум <u>у письмовій формі</u>). У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобрпорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.					
8. Рекомендована література					

1. Абрамович С. Д. Церковне мистецтво. - Навч. посібник. – К.: Кондор, 2005.– 206с.
2. Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративно - прикладне мистецтво.– Львів: Світ, 1992.– 272с.
3. Архітектура: Короткий словник-довідник / А. П. Мардер, М. Ю. Євреїнов, О. А. Пламеницька та ін.; Заг. ред. А. П. Мардера. – К.: Будівельник, 1995. – 335с.
4. Безклубенко С. Д. Мистецтво: терміни і поняття: енциклопедичне видання: у 2-х т./ Сергій Безклубенко. – К.: Інституту культурології Академії мистецтв України. Т.1. А–Л. – 2008. – 239с.; Т.2. М–Я. – 2010. – 255с.
5. Європейська та українська культура в нарисах: Навч. посіб. / За ред. І. З. Цехмістро, В. І. Штанько, В. С. Старовойт та ін. – К., 2003.
6. 2. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посіб. для студентів -україністів. – Ужгород, 2009.
7. 3. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. – К., 2010.
8. 4. Історія української культури / Під заг. ред. І. Крип'якевича. – К., 1991 – 1993.
9. 5. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд. Б. І. Білик, Ю. А. Горбань, Я. С. Калакура та ін. – К., 2000.
10. 6. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Клапчук, В. Ф. Остафійчук, Б. І. Білик. – К., 2002.
11. 7. Кашуба М. В. Історія української культури: Курс лекцій. – Л., 2011.
12. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с.
9. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / Під ред. В. І. Наулко, Л. Ф. Артюх. – К., 1993.
10. Культура українського народу: Навч. посіб. / В. М. Русанівський, Г. Д. Вервес, М. В. Гончаренко. – К., 1994.
11. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч. посіб. / Під ред. Л. І. Кормича, В. В. Багацького. – Х., 2003.
13. Лесин В.М. Літературознавчі терміни. - К.: Радянська школа, 1985. – 252с.
12. Марченко М. І. Історія української культури. З найдавніших часів до середини XVII ст. – К., 1961.
14. Матвеева Л. Л. Культурологія: курс лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с.
13. Попович М. В. Нарис історії культури України. – К., 1998.
14. Українська культура: Лекції / За ред. Д. Антоновича. – К., 1993.
15. Фареній І. А. Історія української культури з найдавніших часів до кінця XVIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с.
16. Шейко В. М., Білоцерківський В. Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011.
17. Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української культури : Навч. посіб. – К., 2006.
15. Schneider A. A history of western art. – Melbourne-Oxford: Brown & Benchmark Publishers, 1994. – 512p.

Викладач: Генік Любов Ярославівна